

Odpowiedzi do zadań zamieszczonych w arkuszu

Nr zad.	1.	5.	6.	8.	11.	12.	13.	16.	17.	18.	19.
Odp.	PF	C	A	A3	PF	BD	D.	BD	B	BC	PP

1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.

0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Nr zad.	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Zasady przyznawania punktów
2.	a) Skierka podziwia Goplanę, uważa, że jest piękna. Chochlik czuje do królowej niechęć, ponieważ ciągle zleca mu różne prace, nazywa ją za to wiedźmą, jędzą. b) Skierka w swoich wypowiedziach opisuje <u>wygląd</u> królowej Gopła, a Chochlik zwraca uwagę na <u>postępowanie/zachowanie</u> Goplany.	(0–2)	2 p. – podanie poprawnych odpowiedzi w części a) i w części b). 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi w części a) albo w części b). 0 p. – poprawne podanie mniej niż dwóch przykładów w części b) albo odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
3.	a) BC b) dziewczyna, kobieta	(0–2)	2 p. – podanie poprawnych odpowiedzi w części a) i w części b). 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi w części a) albo w części b). 0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
4.	a) Goplana: A, C, E Grabiec: B, D b) Goplana – cecha, np. władcza – wydaje polecenia, chce by Grabiec spędzał z nią wszystkie wieczory impulsywna – grozi zemstą, gdyby ktoś próbował odebrać jej Grabca emocjonalna – nieustannie mówi o swoim zakochaniu Grabiec – cecha, np. niegrzeczny – używa wobec Goplany nieodpowiednich określeń. tchórzliwy – ucieka, gdy dowiaduje się, kim jest Goplana.	(0–3)	a) 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi. 0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi. b) 2 p. – poprawne określenie jednej cechy Goplany i Grabca oraz podanie po jednym przykładzie zachowania świadczącego o tej cesze. 1 p. – poprawne określenie cech obu bohaterów bez podania przykładów zachowań ALBO określenie cechy jednego bohatera i zilustrowanie jej przykładem z utworu. 0 p. – odpowiedź niepełna, niepoprawna lub brak odpowiedzi.
7.	Przedstawiony na ilustracji dzban pełen malin ma związek	(0–1)	1 p. – sformułowanie poprawnego

	z działaniem Skierki. To właśnie Skierka podpowiedział Wdowie, by jej córki rywalizowały o względy Kirkora, zbierając maliny.		uzasadnienia. 0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
9.	a) Autor: Aleksander Fredro Tytuł: <i>Zemsta</i> b) Zarówno Goplana, jak i Cześnik Raptusiewicz knują intrygę, która ma służyć osiągnięciu konkretnych korzyści.	(0–2)	a) 1 p. – podanie imienia i nazwiska autora oraz tytułu utworu. 0 p. – odpowiedź niepełna lub brak odpowiedzi. b) 1 p. – wskazanie podobieństwa między sytuacjami przedstawionymi we fragmentach <i>Balladyny</i> i <i>Zemsty</i> . 0 p. – odpowiedź niepełna albo niepoprawna lub brak odpowiedzi.
10.	3. B, 5. D, 6. A	(0–2)	2 p. – poprawne przyporządkowanie pytań do wszystkich wskazanych akapitów. 1 p. – poprawne przyporządkowanie pytań do dwóch wskazanych akapitów. 0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
14.	Np. Ordon, bohater <i>Reduty Ordona</i> Adama Mickiewicza Widząc, że powstańcy przegrywają w walce z Rosjanami, Ordon decyduje się wysadzić w powietrze redutę, aby nie zdobyli jej przeciwnicy. W swojej śmierci widzi szansę na pokonanie wroga. Pod gruzami giną nie tylko obrońcy, lecz także napastnicy. Taka postawa jest wyrazem wielkiej odwagi i najwyższego poświęcenia dla ojczyzny.	(0–1)	1 p. – poprawne wskazanie bohatera i przywołanie sytuacji potwierdzającej wybór. 0 p. – odpowiedź niepełna, niepoprawna lub brak odpowiedzi.
15.	Podobieństwo: Podziw dla piękna ojczyściej przyrody. Przykład: łąki zielone; błękitny Niemen, pagórki leśne.	(0–1)	1 p. – poprawne wskazanie podobieństwa wraz z przykładem. 0 p. – odpowiedź niepełna, niepoprawna lub brak odpowiedzi.
20.	Np. <i>Szkolne Koło Turystyczne organizuje kolejną wycieczkę krajoznawczą pod hasłem „Poznaj swój kraj”. Wszystkich członków i sympatyków informujemy, że 15 czerwca 2018 roku odbędzie się wycieczka do Wrocławia. Zwiedzimy między innymi Ostrów Tumski i obejrzymy starówkę z jej najpiękniejszymi zabytkami. Jak zwykle gwarantujemy dobrą zabawę – podczas przejazdów autokarem będą organizowane konkursy krajoznawcze z atrakcyjnymi nagrodami. Koszt wycieczki 100 złotych. Zbiórka przed szkołą o godzinie 8.00.</i> <i>Zapraszamy. Zarząd SKT</i>	(0–3)	<u>Treść i forma:</u> 2 p. – treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty zawierające zachętę, uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy (kto ogłasza? dla kogo? o czym? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa?). 1 p. – treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty, uwzględnione 4 elementy dotyczące formy. 0 p. – treść niezgodna z poleceniem albo treść zgodna

			<p>z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy.</p> <p><u>Poprawność jęz., ort. i int.</u></p> <p>1 p. – łącznie nie więcej niż dwa błędy (jęz., ort. i int.).</p> <p>0 p. – łącznie trzy lub więcej błędów.</p>
--	--	--	--

Zadanie 21. (0–20)

Wypracowanie o charakterze argumentacyjnym

Napisz rozprawkę, w której rozważysz, w jaki sposób miłość wpłynęła na życie wybranych przez Ciebie bohaterów literackich. Odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej i do innego tekstu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Przykładowe wypracowanie

Miłość to uczucie, które ma niejedno oblicze. Może dotyczyć zakochanych, rodziców i ich dzieci, rodzeństwa, przyjaciół czy miejsc, które są nam szczególnie bliskie. Bez wątpienia miłość jest jedną z najważniejszych emocji w życiu człowieka. Sprawia, że czujemy się potrzebni, dodaje siły w walce z trudnościami i przeciwnościami losu, zachęca do podejmowania wyzwań, daje poczucie wyjątkowości, uczy, jak żyć lepiej. Myślę, że miłość pozytywnie wpływa na życie każdego z nas. Postaram się to udowodnić, odwołując się do literatury.

Autorzy dzieł literackich pokazują, że miłość daje poczucie wyjątkowości i uczy odpowiedzialności. O takim wpływie tego uczucia na postępowanie jest mowa w książce Antoine'a de Saint-Exupéry'ego pt. „Mały Książę”. Zanim Mały Książę wyruszył w podróż, codziennie opiekował się kapryśną różą, która – mimo trudnego charakteru – wzruszała go i zachwycała. W czasie swego pobytu na Ziemi chłopiec odwiedził ogród, w którym rosło mnóstwo tego rodzaju kwiatów. To doświadczenie sprawiło, że przeżył rozczarowanie – dotąd był bowiem pewien, że jego róża jest jedyna. Dzięki Lisowi Mały Książę zrozumiał jednak, że jego róża jest dla niego wyjątkowa, ponieważ ją oswoił, a ona oswoiła jego. Pojął, że jest za nią odpowiedzialny, dlatego zdecydował się wrócić na swoją planetę, by dalej się opiekować ukochanym kwiatem.

Miłość jest także uczuciem, które pomaga mierzyć się z życiowymi przeszkodami. Przykładem bohaterów, którzy dzięki sile uczucia pokonali trudności, są Klara i Wacław z „Zemsty” Aleksandra Fredry. Na drodze do szczęścia młodych ludzi stał konflikt ich rodzin. Jednak zakochani z wytrwałością walczyli o swój związek. Wacław szukał sposobów, by spotkać się z ukochaną – po bójce nawet oddał się w niewolę Papkinowi, by tylko znaleźć się w domu Klary. Próbował też namówić Cześnika do zgody z Rejentem. Klara zaś odpierała zaloty Papkina. Szczęśliwie Cześnik, chcąc pokrzyżować plany swego przeciwnika, zorganizował młodym ślub, który nie tylko pozwolił im rozpocząć wspólne życie, lecz także pogodził skłócone rody.

Przywołane przykłady dowodzą, że miłość odgrywa bardzo ważną rolę w życiu. Sprawia, że człowiek staje się odpowiedzialny i wrażliwy, wyzbywa się egoizmu, odzyskuje pogodę ducha i poczucie szczęścia, radzi sobie nawet z największymi trudnościami.

1. Realizacja tematu wypowiedzi: 2 p. – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – rozprawka; zostały uwzględnione pozostałe elementy polecenia – uczeń rozważył, jak miłość wpłynęła na postępowanie bohatera wybranej lektury obowiązkowej i innego utworu literackiego; wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.

2. Elementy retoryczne: 5 p. – pogłębiona argumentacja; argumenty zilustrowane trafnymi przykładami z lektur; argumenty uporządkowane (uczeń zaczyna od analizy postępowania Małego Księcia, który dzięki rozmowie z lisem uświadamia sobie, że miłość to odpowiedzialność i wraca na swoją planetę, by opiekować się różą; następnie przechodzi do analizy życiowej sytuacji bohaterów „Zemsty”, Klary i Wacława, podaje przykłady działań, które świadczą o sile płynącej z uczucia mimo przeszkód; wskazuje na pozytywny wpływ miłości na życie ludzi).

3. Kompetencje literackie i kulturowe: 2 p. – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej (odniesienia do utworu w kontekście tematu) oraz innego utworu literackiego; poprawność rzeczowa.

4. Kompozycja tekstu: 2 p. – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.

5. Styl: 2 p. – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.

6. Język: 4 p. – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.

7. Ortografia: 2 p. – praca bez błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja: 1 p. – praca bez błędów interpunkcyjnych.

Wypracowanie o charakterze twórczym

Temat 2.

Wyobraź sobie, że podczas obrzędu dziadów ponownie pojawił się duch Zosi. Napisz opowiadanie, w którym zjawa opowie, jak odmienił się jej los. Wypracowanie powinno dowodzić, że bardzo dobrze znasz II część *Dziadów* Adama Mickiewicza. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Przykładowe wypracowanie

Noc dziadów dobiegała końca. Guślarz rozrzucił w rogach kaplicy ziarno, by mogły się nim pożywić drobne duchy. Otworzył drzwi. Zebrani, nieco zmęczeni i zasmuceni, że nie udało się pomóc duchom dzieci i dziewczyny z wioski, w milczeniu zaczęli szykować się do wyjścia. Nagle rozległ się szum jakby łopot wielkich skrzydeł, a pod sklepieniem kaplicy pojawiło się jasne światło. Zgromadzeni spojrzeli w górę i zaczęli szeptać: „Co to będzie? Co to będzie”? Ich oczom ukazała się postać, której początkowo nie mogli rozpoznać. Zrozumieli jednak, że obrzęd się jeszcze nie skończył i skierowali spojrzenie na Guślarza.

– Czego potrzebujesz, duchu, żeby się dostać do nieba? – zapytał przewodnik.

– Niczego mi nie potrzeba – odpowiedział spokojnie kobiecy znajomy głos.

Z poświaty niespodziewanie wyłoniła się Zosia, dziewczyna z wioski, która tego samego wieczoru dostała obietnicę zbawienia za dwa lata. Na twarzach zgromadzonych pojawiło się zdziwienie. Zosia była uśmiechnięta i promienna. Prawą ręką głaskała baranka, w lewej dłoni trzymała gałązkę, na której siedział motyl. Zakreśliła się, aż jej złote włosy lekko uniosły się i utworzyły jasny krąg, po czym opadły.

– Dlaczego, zjawo, wróciłaś? – zapytał surowo Guślarz. – Czyżbyś nie usłyszała, że za dwa lata skończą się twoje męki?

– Mówisz, Guślarzu, o czasie mierzonym po ludzku – odpowiedział duch. – Kiedy was opuściłam, ze smutkiem myślałam o dwóch latach zawieszenia między ziemią a niebem. Czulałam w sercu żal, że nigdy nie kochałam, i szczerą skruchę, której dotąd nie znalazłam. Gdy tak wędrowałam, nagle dostrzegłam młodzieńca siedzącego pod drzewem. Pomyślałam wówczas, jak bardzo mogłabym go pokochać... I wtedy stała się dziwna rzecz. Młodzieniec na mnie spojrział z zachwytem, choć jestem zjawą, która nie może dotknąć ziemi, i wyciągnął rękę. Byłam pewna, że nie uda mi się go dotknąć, że to kolejna bezskuteczna próba tego wieczoru, ale postanowiłam zaryzykować. I stał się cud! Poczulałam ciepło ludzkich dłoni i siłę, która ściągała mnie do ziemi. To było niezwykle! Po chwili byłam już sama, ale usłyszałam głos: „Twoje winy zostały darowane, podziękuj uczestnikom dziadów i przybywaj do niebios”.

– Dziwne rzeczy opowiadasz, zjawo – powiedział Guślarz.

– Tak, to dziwy nad dziwami. Jak to możliwe, że twój los został odmieniony? – wyrażali zaskoczenie zebrani.

– To dzięki wam, drodzy ludzie – odparła z wdzięcznością zjawa. – Widziałam w waszych oczach współczucie dla mojego losu. I choć wydawało się, że nie możecie mi pomóc, okazało się, że dzięki waszej modlitwie zaznałam uczucia, którego najbardziej pragnęłam.

Wieśniacy ze wzruszeniem i wdzięcznością spoglądali na zjawę.

– Twoja historia pokazuje, że jednak człowiek może pomóc cierpiącym duszom – odpowiedział Guślarz.

– Dziękuję, że przybyłaś po raz drugi. Idź w pokój!

Zosia zniknęła, a uczestnicy obrzędu w zadumie i ze spokojem w sercu zaczęli wychodzić z kaplicy. Oto otrzymali wyraźne potwierdzenie, że ich trud nocnego czuwania przynosi zbląkanym duszom ukojenie.

- 1. Realizacja tematu wypowiedzi:** 2 p. – wypowiedź zgodna z formą wskazaną w poleceniu (opowiadanie twórcze); zawiera wszystkie elementy określone w poleceniu (ponowne pojawienie się ducha dziewczyny na obrzędzie dziadów i przedstawienie sytuacji, która odmieniła los zjawy); w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
- 2. Elementy twórcze:** 5 p. – funkcjonalna narracja; logiczny układ zdarzeń; urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie: charakterystyki bohaterów, określenie czasu i miejsca akcji, zwrot akcji, dialog, monolog; twórcze wykorzystanie treści *Dziadów* części II.
- 3. Kompetencje literackie i kulturowe:** 2 p. – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu; poprawność rzeczowa.
- 4. Kompozycja tekstu:** 2 p. – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.
- 5. Styl:** 2 p. – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.
- 6. Język:** 4 p.– szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.
- 7. Ortografia:** 2 p. – praca bez błędów ortograficznych.
- 8. Interpunkcja:** 1 p. – praca bez błędów interpunkcyjnych.

Zasady oceniania wypracowań o charakterze argumentacyjnym i twórczym

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 p.	<ul style="list-style-type: none">• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.• Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione.• Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 p.	<ul style="list-style-type: none">• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.• Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB• W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 p.	<ul style="list-style-type: none">• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO• Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy retoryczne dla wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- argumentacja w pracy jest wnikliwa
- argumenty są poparte właściwymi przykładami
- argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

5 p.	<ul style="list-style-type: none">• Pogłębiona argumentacja.• Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi
-------------	--

	<p>przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	<ul style="list-style-type: none"> Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

2. Elementy twórcze dla wypowiedzi o charakterze twórczym

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona
- wydarzenia są logicznie ułożone
- fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta
- lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

5 p.	<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. Twórcze wykorzystanie treści lektury.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.
2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> Narracja częściowo funkcjonalna. Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. Prosta fabuła.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Poprawność rzeczowa.
-------------	--

1 p.	<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe. </p>
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.
1 p.	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 p.	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 p.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych

- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.
- W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Zakres środków					
Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu. 	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadawalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 p. w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 p.	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 p.	2–3 błędy ortograficzne.
0 p.	4 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 p.	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 p.	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, należy ocenić ją na 0 p.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź należy przyznać 0 p.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, należy ocenić ją na 0 p.

4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), należy przyznać 0 p. w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *realizacji tematu wypowiedzi, elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych*. W pozostałych kryteriach należy przyznać 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie unieważniony.
7. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w danym roku szkolnym*.
8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Oznaczenie błędów w wypowiedzi pisemnej

Rodzaj błędu	Graficzny sposób oznaczenia	Przykład	Literowy sposób oznaczenia
błąd językowy (fleksyjny, składniowy, leksykalny, frazeologiczny, słotwórczy)	podkreślenie linią prostą	<i>Należy ufać <u>przyjacielom</u>.</i>	jęcz.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ rowerem.</i>	jęcz.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce <u>gżeje</u>.</i>	ort.
błąd interpunkcyjny	znak X w miejscu brakującego znaku przestankowego lub niepoprawnej interpunkcji	<i>Obiecał X że napisze list.</i>	int.
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie słowa kołem	<i>Należy ufać <u>przyjacielom</u>.</i>	jęcz./ort.
błędy logiczne	podkreślenie linią falistą	<i>Włożyłem kurtkę, <u>bo było goraco</u>.</i>	log.
fragment nie na temat	objęcie nawiasami kwadratowymi	<i>[Fragment odbiegający od tematu.]</i>	tem.
błąd graficzny	podkreślenie dwiema liniami	<i>Słońce <u>śweci</u>.</i>	graf.